

Cisplatin bazlı yüksek emetojenik kemoterapi alan küçük hücreli dışı akciğer kanserli hastalarda üçlü antiemetik profilakside granisetron ve palonosetronun karşılaştırılması

Murat Araz¹, İsmail Beypınar², Fatih İnci³, Lokman Koral⁴, Mehmet Zahid Koçak¹, Mustafa Korkmaz¹, Aykut Demirkıran¹, Melek Karakurt Eryılmaz¹, Mehmet Artaç¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Konya

²Afyon Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Afyonkarahisar

³Karabük Üniversitesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Karabük

⁴Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Çanakkale

Amaç: İkinci kuşak palonosetron, daha uzun yarı ömrü ve daha yüksek 5-HT₃ (5-hydroxytryptamin 3) reseptör afinitesi ile ondansetron ve granisetron gibi birinci kuşak setronlardan farklılaşmaktadır. Ayrıca palonosteronun diğer setronlardan farklı olarak, 5HT₃ ve NK-1 (nörokinin-1) reseptörleri arasında çapraz etkileşime neden olduğu gösterildiğinden, özellikle gecikmiş dönem bulantı ve kusmanın önlenmesinde daha faydalı olabileceği düşünülmektedir. Ancak, yüksek emetojenik kemoterapi alan hastalarda, bir NK-1 inhibitörü olan aprepitant ile üçlü profilakside, gecikmiş dönem bulantı ve kusmayı engellemede daha iyi olup olmadığı kesin olarak gösterilememiştir. Bu nedenle, bu çalışmada, küçük hücreli dışı akciğer kanseri (KHDAK) tanısı ile cisplatin bazlı kemoterapi alanlarda, palonosetron ile granisetronun üçlü antiemetik profilakside etkinliğini karşılaştırdık.

Gereç-Yöntem: Bu non-randomize, prospektif, gözlemsel çalışma Türkiye'nin farklı onkoloji merkezlerinde yapıldı. 18 yaş ve büyük, KHDAK tanılı, birinci kür kemoterapisini alacak hastalar çalışmaya dahil edildi. Üçlü antiemetik profilaksi olarak palonosetron veya granisetron ile birlikte aprepitant ve deksametazon verilmiş hastalara MASCC'nin (Multinational Association of Supportive Care in Cancer) bulantı ve kusma derecelendirme ölçeği uygulandı. Çalışmanın primer sonlanım noktası komplet cevap (CR) ve total control (TC) olarak belirlendi. CR; kemoterapiden sonraki ilk 24 saat (akut dönem) ve 2.-5. günler arası (gecikmiş dönem) için ayrı ayrı, TC ise; 0-120. saatler arası kusmanın, bulantının olmaması ve ek antiemetik kullanımına ihtiyaç duyulmaması olarak tanımlandı.

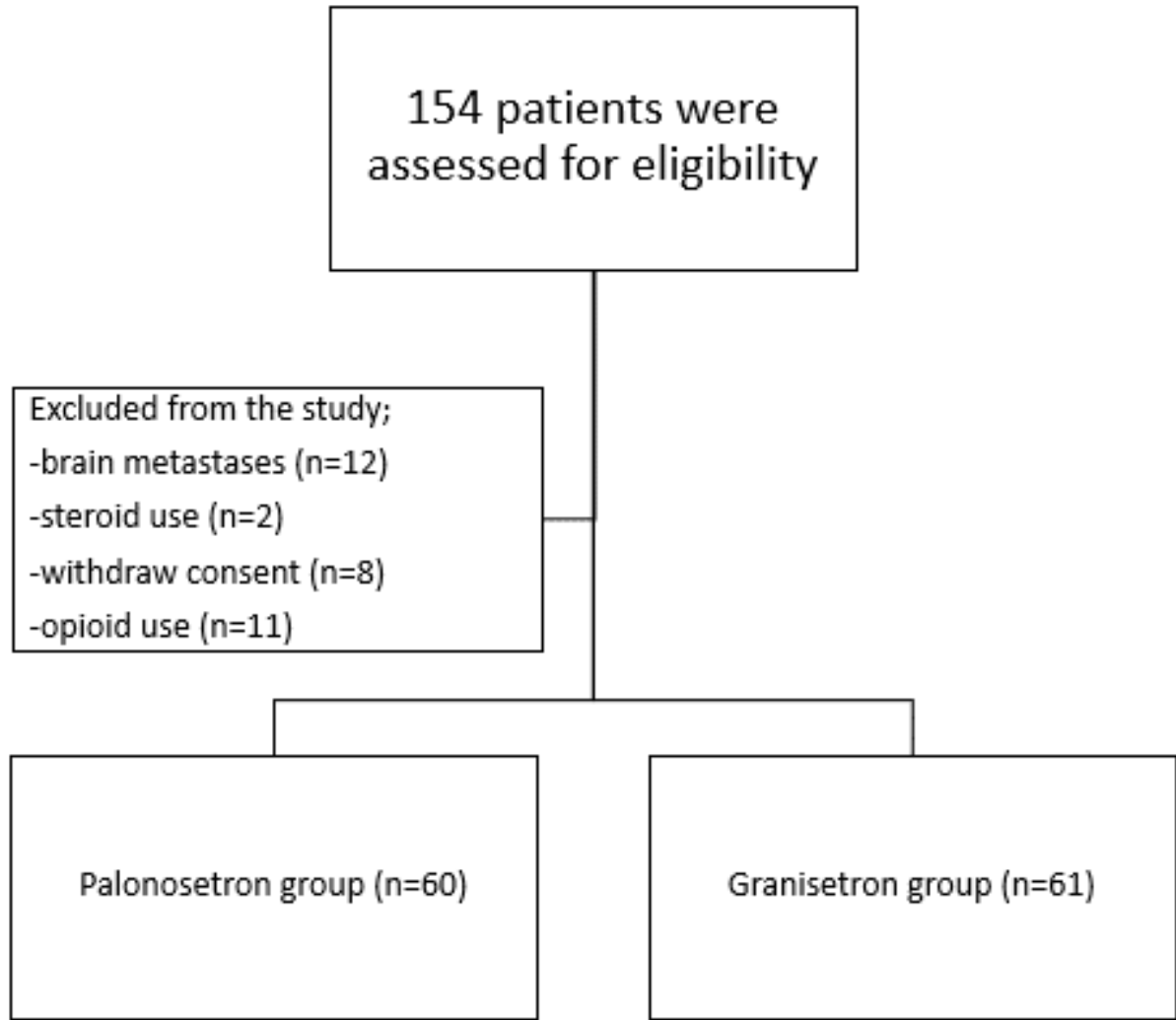
Bulgular: Çalışmaya 121 hasta dahil edildi. 61 hasta granisetron, 60 hasta ise palonosetron kullanan gruptaydı. Hastaların büyük çoğunluğunu erkekler ve palyatif amaçlı kemoterapi alanlar oluşturuyordu. (Tablo-1)

Primer sonlanım noktası CR için; akut dönemde granisetron palonosetrondan (%70.5 vs %58.3, p=0.16;), gecikmiş dönemde ise palonosteron granisetrondan daha iyi olsa da (%61.7 vs %55.7, p=0.5) bu fark istatistiksel anlamlı değildi. TC için; granisetron ve palonosetron arasında (%45.9 vs %42.4, p=0.69) yine istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. (Tablo-2)

Sonuç: Çalışmamızda, cisplatin bazlı yüksek emetojenik kemoterapinin aprepitant içeren üçlü profilaksisinde, akut ve gecikmiş emezisi önlemede granisetron ile palonosetron arasında istatistiksel anlamlı bir fark saptamadık.

Anahtar Kelimeler: Akciğer kanseri, Antiemetik profilaksi, Granisetron, Palonosetron

Çalışma hasta alım akış şeması

Grafik-1

Hasta gruplarının özellikleri

HASTALAR	GRANİSETRON	PALONOSETRON	P
Yaş			
<= 55	14 (23%)	13 (21.7%)	0.86
> 55	47 (77%)	47 (78.3%)	
Cinsiyet			
Kadın	6 (9.8%)	5 (8.3%)	0.77
Erkek	55 (90.2%)	55 (91.7%)	
Evre			
1	1 (1.6%)	2 (3.3%)	0.91

2	6 (9.8%)	5 (8.3%)	
3	19 (31.1%)	20 (33.3%)	
4	35 (57.4%)	33 (55%)	
Metastatik organ sayısı			
0	18 (29.5%)	24 (40%)	0.09
1	33 (54.1%)	33 (55%)	
>1	10 (16.4%)	3 (5%)	
Tedavi amacı			
Adjuvan	10 (16.4%)	11 (18.3%)	0.95
Neoadjuvan	17 (27.9%)	17 (28.3%)	
Palyatif	34 (55.7%)	32 (53.3%)	
Sisplatin dozu			
>=50-60<=	5 (8.2%)	2 (3.3%)	0.23
61-70	2 (3.3%)	0 (0%)	
71-80	43 (70.5%)	50 (83.3%)	
>=81	11 (18%)	8 (13.4%)	
ECOG-PS			
0	31 (50.8%)	34 (56.7%)	0.8
1	29 (47.5%)	25 (41.7%)	
2	1 (1.7%)	1 (1.6%)	
Komorbid Hastalıklar			
Yok	40 (65.6%)	35 (58.3%)	0.4
Var	21 (34.4%)	25 (41.7%)	
Deksametazon dozu			
8 mg	23 (37.7%)	36 (60%)	0.05
12 mg	21 (34.4%)	14 (23.3%)	
16 mg	17 (27.9%)	10 (16.7%)	
Alkol öyküsü			
Yok	57 (93.4%)	50 (83.3%)	0.08
Var	4 (6.6%)	10 (16.7%)	

Tablo-1

Granisetron ve palonosetronun etkinliğinin karşılaştırılması

	GRANİSETRON n(%)	PALONOSETRON n(%)	P
Akut dönem kusma			
Yok Var	54 (88.5%) 7 (11.5%)	55 (91.7%) 5 (8.3%)	0.56
Akut dönem bulantı			
Yok Var	43 (70.4%) 18 (29.6%)	34 (56.7%) 26 (43.3%)	0.11
Gecikmiş dönem kusma			
Yok Var	47 (77%) 14 (23%)	50 (83.3%) 10 (16.7%)	0.38
Gecikmiş dönem bulantı			
Yok Var	34 (55.8%) 27 (44.2%)	38 (63.3%) 22 (36.7%)	0.39
Ek antiemetik kullanımı			
Yok Var	43 (70.5%) 18 (29.5%)	43 (71.7%) 17 (28.3%)	0.88
Akut dönem CR			
Yok Var	18 (29.5%) 43 (70.5%)	25 (41.7%) 35 (58.3%)	0.16
Gecikmiş dönem CR			
Yok Var	27 (44.3%) 34 (55.7%)	23 (38.3%) 37 (61.7%)	0.5
Total kontrol (TC)			
Yok Var	28 (45.9%) 33 (54.1%)	25 (42.4%) 34 (57.6%)	0.69

Tablo-2